

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського**

СИЛАБУС

навчального курсу

МІФОЛОГІЯ ТА ФІЛОСОФІЯ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ

Спеціальність – 033 філософія

Освітній ступінь – бакалавр

Форма навчання – денна

Форма підсумкового контролю –екзамен

Викладач – Чорна Лариса Сергіївна – кандидат філос. наук
доцент

Телефон – 0935773897

E-mail: l.chorna1605@gmail.com

Години консультацій – четвер 13:00 – 14:20 (208 ауд.)

2021-2022

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	6
Рік навчання	1
Семестр	1
Компонент освітньої програми	Обов'язковий компонент (ОК)
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	180
Обсяг курсу	46 годин аудиторних (з них: 22 годин лекцій; 24 годин практичних занять), 134 години самостійної роботи.
Мета курсу	Мета: ознайомити студентів із специфікою філософського освоєння людиною дійсності; історією виникнення і розвитку філософських ідей стародавнього Сходу; із філософськими концепціями, основними теоретичними проблемами філософських шкіл Індії та Китаю, їх поняттєвим апаратом; сформувати у студентів філософську культуру мислення, шляхом прилучення їх до світоглядної та методологічної культури;
Електронний ресурс	Zoom.
Формування програмних компетентностей	Загальні компетентності: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді. ЗК12. Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів). ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК2.Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення. СК3.Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків. СК4.Усвідомлення особливостей і місця вітчизняної інтелектуально-філософської традиції у світовій. СК5.Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення. СК9.Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи. СК11.Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання. СК14.Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності. СК15. Знання категорій, інструментарію філософського дослідження феномену культури, специфіку різноманітних форм існування культури як історико-філософського процесу, знання щодо культурного буття людини, головних напрямів соціально-філософської думки, філософських теорій суспільного розвитку.
Програмні результати навчання	ПР1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури. ПР2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію. ПР3.Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії. ПР7.Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності. ПР16.Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності. ПР17.Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії. ПР18. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. ПР19. Використовувати у професійній діяльності розуміння основ людського мислення, застосовувати методи класичної і некласичної логіки, будувати систему доведень і спростувань.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	с	ла б.	нд .	с. р.		л	с	лаб.	нд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Міфологія як предмет філософського дослідження.	10	2				8						
Тема 2. Міфи стародавнього Сходу.	11		2			9						
Тема 3. Міфологія та епос європейських народів.	11		2			9						
Тема 4. Міфологія Давньої Індії.	11	2				9						
Разом за змістовим модулем 1	43	4	4			35						
Змістовий модуль 2.												
Тема 5. Становлення індійської філософії.	10	2				8						
Тема 6. Філософія чарвака-локаята.	12	2	2			8						
Тема 7. Філософія джайнізму.	12	2	2			8						
Тема 8. Буддизм.	13	2	2			9						
Тема 9. Філософія вайшешики та ньяя.	12	2	2			8						
Тема 10. Санкх'я та йога.	10		2			8						
Тема 11. Міманса та веданта.	11		2			9						
Разом за змістовим модулем 2	80	10	12			58						
Змістовий модуль 3.												
Тема 12. Китайська міфологія та давня філософія.	11	2				9						
Тема 13. Конфуціанство.	12	2	2			8						
Тема 14. Даосизм.	12	2	2			8						
Тема 15. Легісти.	12	2	2			8						
Тема 16. Моїзм.	10		2			8						

Разом за змістовим модулем 3	57	8	8			41					
Разом	180	22	24			134					
Літературні джерела	1. Барт Р. Мифология. / Р. Барт. – М.: Академический проект, 2008. – С. 246-263. 2. Бонгард-Левин Г.М., Ильин Г.Ф. Индия в древности. – М.: Наука, 1985 – С. 416-463. 3. Булашев Г. Український народ в своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. — К., 1992. 4. Бычко А.К. Народная мудрость Руси. — К., 1988. 5. Гамалія К.М. Філософські системи Давнього Китаю: від оракула до формування світогляду. / Vhnukim_myst_2013_29_7/ pdf. 6. Голосовкер Я.Э. Логика античного мифа. // Голосовкер Я. Э. Логика мифа. – М.: Наука, 1987. – С.1-76. 7. Дарморіз О. Міфологія навчальний посібник . – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 248 с. 8. Дюмезиль Ж. Верховные боги индоевропейцев. М., 1986. С. 137–152. 9. История китайской философии // galactic. org.ua. 10. Історія світової культури. – К., 1997. 11. Канаева Н.А.Индийская философия древности и средневековья./ Н.А. Канаева; Рос.акад.наук. Инст-философии. – М.:ИФРАН, 2008.- С.9-51; С. 68-74. 12. Кирил Королев. Индийская мифология: энциклопедия.- М., 2004. 13. Конфуций. Изречения. – М.; 1992. 14. Косарев А. Ф. Философия мифа./ А. Ф. Косарев - М.:ПЕРСС СПб: Университетская книга, 2000. – 304с. 15. Крижанівський О. Релігія, міфологія, література, архітектура і мистецтво Стародавнього Єгипту // Історія в школах України. – 2006. - №2. - С.43-45. 16. Крижанівський О. Стародавня Месопотамія: релігійно-міфологічні уявлення, література, архітектура та мистецтво // Історія в школах України. – 2006. - №4. - С.45-47. 17. Лукьянов А.Е. Становление философии на Востоке. – М.,1985. 18. Мирча Элладе. Аспекты мифа / Пер. В.Большакова/ - М.: Инвест-ППП, 1995. 19. Міфологія і сучасність. // kumlk.kpi.ua./node/1646										

	20. Найдыш В.М. Мифология: учебное пособие. – М.: КНОРУС, 2010. – 432с. 21. Наливайко Степан. Міфи давньої Індії. – К.: Веселка, 1992. – 332с. 22. Немировский А.И. Мифы и легенды Древнего Востока. – М.: Просвещение, 1994. 23. Овчинникова А. Легенды и мифы Древнего Востока. – Ростов на Дону, 2006. 24. Открытие Индии: Философские и эстетические воззрения в Индии XX ст. – М.: 1987. 25. Топоров В. Н. Святогор: своё и чужое. // Славянское и балканское языкознание: Проблемы языковых контактов. - М., 1983 26. Філософський енциклопедичний словник. - К.: Абрис, 2002. – 742с. 27. Фрезе р Дж. Золотая ветвь. Исследование магии и религии. – М.: Терра, 2001. – 528 с. 28. Хойслер А. Германский героический эпос и сказание о Нибелунгах. М., 1960. 29. Чанышев А.Н. Курс лекций по древней и средневековой философии. – М.1991. 30. Чанышев А.Н. Курс лекций по древней и средневековой философии. – М.1991. 31. Штаерман Е. М. Социальные основы религии древнего Рима. - М., 1987. 32. Кун Н. А. Легенды и мифы Древней Греции - http://lib.ru/MIFS/greece.txt Contents
Політика дисципліни та оцінювання	Студент має право: - вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел; - вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять; - відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку; - отримати індивідуальні консультації у викладача. Студент зобов'язаний:

	- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин; - брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача; - виконати індивідуальне завдання - самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається. - набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів. Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо). Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво. Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.
Навчальні методи та техніки, які будуть використуватися під час викладання курсу	Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom та GoogleClassroom.

Оцінювання	Шкала оцінювання			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано	
83 – 89	B	добре		
75 – 82	C			
68 – 74	D	задовільно		
60 – 67	E			
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	